

การจัดการความรู้ ด้านการเรียนการสอน

ปีการศึกษา 2561

โครงการ การจัดการความรู้ ด้านวิชาการ
หัวข้อเรื่อง “เทคนิคการออกข้อสอบ วิชากฎหมาย”

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คำนำ

ในปีการศึกษา 2561 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยคณะกรรมการจัดการความรู้ ด้านวิชาการ ได้ประชุม และระดมความคิดเห็นว่า ในปีการศึกษา 2561 ควรมีการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้เรื่อง เทคนิคการออกข้อสอบ วิชากฎหมายขึ้น เพื่อให้อาจารย์รุ่นพี่ที่มีประสบการณ์ หรือ KM TEAM มาถ่ายทอดความรู้สู่อาจารย์รุ่นน้องที่เพิ่งบรรจุใหม่ให้อาจารย์รุ่นน้องได้มีความรู้ในการออกข้อสอบ วิชากฎหมาย และตอบปัญหาข้อสงสัยด้วยกัน โดยก่อนนั้น KM TEAM ต้องประชุมระดมสมอง เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลที่สั่งสมมานานจากตนเอง เพื่อผลิตออกมาเป็นคู่มือ โดยมีทีมงาน KM TEAM ด้านการเรียนการสอน เป็นผู้ช่วยในการจัดบันทึก และสรุปข้อมูลเพื่อนำคู่มือนี้เผยแพร่ให้อาจารย์รุ่นน้องนำไปใช้ประโยชน์ในการออกข้อสอบ วิชากฎหมายต่อไป

คณะกรรมการ การจัดการความรู้ด้านวิชาการ

กุมภาพันธ์ 2562

การจัดการความรู้ ด้านการเรียนการสอน ประจำปีการศึกษา 2561

เรื่อง เทคนิคการออกข้อสอบ “วิชากฎหมาย

ประเภทข้อสอบ

ข้อสอบแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ข้อสอบแบบปรนัย คือ ข้อสอบที่มีคำตอบไว้ให้ผู้ตอบ เลือกตัดสินใจตามที่ตน พิจารณา ข้อความที่ให้ไว้ว่าถูกต้องหรือไม่ ลักษณะของข้อสอบที่รู้จักกันโดยทั่วไป เช่น แบบ เลือกตอบ แบบถูก-ผิด แบบเติมคำ และแบบจับคู่ แต่ข้อสอบของ กระบวนวิชากฎหมายนิยม ใช้ข้อสอบ แบบอัตนัยมากกว่า ซึ่งจะกล่าวรายละเอียดในลำดับต่อไป

2. ข้อสอบแบบอัตนัย คือ ลักษณะของข้อสอบที่มีแต่คำถามเท่านั้นไม่มีคำตอบ ซึ่งผู้ ออกข้อสอบหรือผู้สอนต้องวิเคราะห์ว่า ในแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือเนื้อหาวิชาผู้สอน ต้องการวัดอะไร ความรู้ความจำ (knowledge) หรือ ความเข้าใจ (comprehension) ข้อสอบ วิชากฎหมายส่วนใหญ่เป็นข้อสอบอัตนัย เพราะต้องการให้นักศึกษาแสดงความความรู้ความจำ และความเข้าใจ โดยต้องมีเหตุผลในการวินิจฉัยเป็นสำคัญ ผู้ตอบจะต้องตอบตามคำถามที่ถาม มา ข้อสอบอัตนัย ในวิชากฎหมายสามารถจำแนกได้ 3 รูปแบบ คือ

2.1 คำถามแบบความจำความเข้าใจหรือแบบอธิบายขยายความคำถาม

แบบความจำความเข้าใจ เป็นคำถามที่ให้นักศึกษาอธิบายถึง หลักเกณฑ์ของกฎหมายในเรื่อง ต่าง ๆ เพื่อทดสอบความจำหรือความเข้าใจซึ่ง เรื่องราวทั้งหมดของประสบการณ์ที่เรียนผ่านมา และสามารถถ่ายทอดสิ่งนั้นออกมาได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสามารถออกแบบคำถามได้หลายลักษณะ ดังนี้

2.1.1 ตั้งคำถาม ถามเรื่องหลักทั่วไป ลักษณะคำถามมักจะถามว่า
ได้แก่ อะไรบ้าง ความหมาย ลักษณะ ประเภท หรือให้อธิบายองค์ประกอบตัวอย่าง

(1) “ผู้ค้าประกันมีสิทธิก่อนการชำระหนี้อย่างไรบ้าง”

(2) “สิทธิอันไม่บริบูรณ์ หมายความว่าอย่างไร ให้อธิบาย

พร้อมยกตัวอย่าง”

(3) “ให้อธิบายความผิดฐานแจ้งความเท็จ ตามประมวล

กฎหมายอาญา มาตรา 137”

(4) “ให้อธิบายความผิดฐานปลอมเอกสารตามประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา 264”

(5) “จงอธิบายทฤษฎีมูลเหตุความรับผิดชอบโดย
ละเอียด”

(6) “บุคคลใดบ้างที่ต้องรับผิดชอบตาม พ.ร.บ. ความรับผิดชอบต่อความ
เสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551”

(7) “ให้อธิบายถึงเหตุผลในการประกาศใช้ พ.ร.บ. ความรับผิด
ต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2541”

(8) “การกระทำอย่างไรที่เรียกว่า ความผิดฐานเจ้าพนักงานใช้อำนาจ
ในตำแหน่งข่มขืนใจเอาทรัพย์ (ตาม ป.อาญา มาตรา 148) จงอธิบายและ ยกตัวอย่าง
ประกอบ”

(9) “ให้อธิบายขั้นตอนการบัญญัติกฎหมายตามบทบัญญัติ
ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ตั้งแต่การเสนอไปจนกระทั่งการประกาศใช้ว่ามีขั้นตอน อย่างไร”

(10) “ให้อธิบายคำว่า คำสั่งทางปกครอง”

(11) “จงอธิบายหลักการกำหนดเส้นเขตแดนในลำน้ำ”

(12) “จงอธิบายหลักในการอุดช่องว่างแห่งกฎหมายมาโดย
ละเอียดและครบถ้วน”

(13) “รัฐธรรมนูญ คือ กฎหมายสูงสุดในการปกครอง ประเทศ
เป็นกติกากการปกครองของรัฐ กลไกการใช้อำนาจรัฐฝ่ายต่าง ๆ ทั้งนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ
และองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระ กติกา หรือ กฎเกณฑ์ที่เป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครอง
ประเทศมีทั้งดีและไม่ดี มีทั้งที่เป็นรัฐธรรมนูญเผด็จการ และรัฐธรรมนูญ

ประชาธิปไตย ซึ่งหากกติกาหรือกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการปกครอง
ประเทศเป็นกติกาที่ได้ดีกำหนดตามอำเภอใจของผู้มีอำนาจจัดให้มีรัฐธรรมนูญ ก็ควรต้องแก้ไข
กติกาหรือ กฎเกณฑ์แห่งกฎหมายนั้น

จึงขอให้นักศึกษาอธิบายหลักเกณฑ์และขั้นตอนการแก้ไข
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ตามมาตรา 291 มาโดยละเอียด และให้
ยกตัวอย่างมาตราที่ควรแก้ไขมา 3 มาตรา”

(14) “จงบอกลักษณะสำคัญของกฎหมายโดยครบถ้วน พร้อมยกตัวอย่างประกอบด้วย”

(15) “ผู้เยาว์ คือ ใครมีความสามารถในการทำนิติกรรมอย่างไรบ้าง ตามมาตรา 21, 22, 23, 24 และ 25 จงอธิบาย”

(16) “กฎหมายที่ถือว่า เป็นจุดเริ่มต้นของกฎหมาย รัฐธรรมนูญ อังกฤษ กฎหมายนั้นมี ชื่อเรียกว่าอะไร เกิดขึ้นในยุคใดกษัตริย์พระองค์ใด และวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้คืออะไร”

(17) “คอมมอน ลอว์ เกิดขึ้นได้อย่างไร จงอธิบาย”

(18) “ประเทศไทยมีหลักกฎหมายว่าด้วยที่ดินตั้งแต่สมัยสุโขทัย จนกระทั่งถึงสมัยที่มีบทบัญญัติในกฎหมายตรา 3 ดวง ว่าอย่างไรบ้าง และถ้าหากราษฎรมีความประสงค์จะต้องการจับจองที่ดินเพื่อประกอบอาชีพ จะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง จงอธิบาย”

2.1.2 ตั้งคำถาม ถามเรื่องข้อยกเว้น ตัวอย่าง

(1) “ความผิดฐานหมิ่นประมาทในคดีอาญา มีข้อยกเว้นกรณีใดบ้างที่ไม่เป็นความผิด ให้อธิบายโดยละเอียด”

(2) “มีกรณีใดบ้าง ที่ผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครอง ไม่มีสิทธิจัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์ จงอธิบายและยกตัวอย่างประกอบ”

(3) “มีข้อยกเว้นกรณีใดบ้าง ที่การกระทำนั้นไม่มีสิทธิจะได้รับคืนทรัพย์สินในฐานะลาภมิควรได้ จงอธิบาย และยกตัวอย่างประกอบ”

(4) “กรณีใดบ้าง ที่จะถอนคืนการให้ เพราะเหตุเนอร์คุณไม่ได้ จงอธิบายและยกตัวอย่างประกอบ”

(5) “บุคคลใดบ้างที่ต้องถูกจำกัดมิให้รับมรดกฐานะเป็นผู้ไม่สมควร จงอธิบายและยกตัวอย่างประกอบ”

2.1.3 ตั้งคำถาม เรื่อง การเปรียบเทียบหลักเกณฑ์หรือหลักกฎหมายที่แตกต่างกัน ตัวอย่าง

(1) “ความผิดฐานลักทรัพย์แตกต่างกับความผิดฐานยักยอกทรัพย์ อย่างไร จงอธิบาย พร้อมยกตัวอย่างประกอบ”

(2) “ให้อธิบายหลักการปกครองในระบบรัฐสภา, ระบอบประธานาธิบดี และระบบกึ่งรัฐสภา, ระบบกึ่งประธานาธิบดี”

(3) “ให้อธิบายหลักการรวมศูนย์อำนาจปกครอง และหลักการกระจายศูนย์รวมอำนาจปกครอง”

(4) “ให้นักศึกษาอธิบายถึง การกระทำความผิดทางอาญา ตามกฎหมายของพระเจ้ามั่งราย หรือ มั่งรายศาสตร์โดยเปรียบเทียบกับการกระทำ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา โดยละเอียด”

(5) “การกระทำอันเป็นการกระทำความผิดโดยความจำเป็น ตามมาตรา 67 ต่างกับการกระทำอันเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา 68 อย่างไร”

2.1.4 ตั้งคำถามให้นักศึกษาวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น ยกตัวอย่าง

(1) “มีคำกล่าวที่ว่า “พ.ร.บ.ความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 เป็นการคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้บริโภคตลอดจนพัฒนาระบบประกันภัย” นักศึกษาเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด”

(2) “การนำหลักค่าเสียหายเพื่อการลงโทษมาใช้ใน พ.ร.บ. ความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 นักศึกษาเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

2.1.5 ตั้งคำถามให้นักศึกษาวิเคราะห์และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างหลักกฎหมายเรื่องหนึ่งกับหลักกฎหมายอีกเรื่องหนึ่ง ตัวอย่าง

(1) “จงอธิบายอย่างละเอียดว่า การปกครองของไทยในทุกระดับกับกฎหมายมหาชนมีความสัมพันธ์กันอย่างไร”

(2) “จงอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่าง กฎหมายมหาชน กับ รัฐวิสาหกิจ ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร”

(3) “ขอให้นักศึกษาอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายกับ

ความยุติธรรมมาโดยละเอียด”

(4) “ระบบมณฑลเทศาภิบาล มีความเกี่ยวข้องกับราชการแผ่นดินส่วนใด และในปัจจุบันได้วางหลักความสัมพันธ์ของการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแต่ละส่วนได้อย่างไร จงอธิบาย”

คำถามลักษณะนี้เป็นการถามเฉพาะเรื่องไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด แต่สามารถทดสอบความจำหรือความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ได้

ข้อสังเกต

คำถามให้อธิบายบางกรณีก็ควรให้นักศึกษายกตัวอย่างประกอบด้วย เพราะการจะวัดว่านักศึกษาเข้าใจกฎหมายได้ดีหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับว่าสามารถยกตัวอย่างได้หรือไม่ จากการตรวจสอบมีหลายครั้งที่นักศึกษาพออธิบายได้ แต่เมื่อดูตัวอย่างที่ยกมากลับไม่ตรงกับหลักกฎหมายและเนื้อหาที่อธิบาย แสดงถึงความไม่เข้าใจอย่างดีพอ

2.2 คำถามแบบวินิจฉัยหรือปัญหาตุ๊กตา คำถามแบบนี้จะประกอบด้วยชื่อตัวละครและข้อเท็จจริง เพื่อให้ให้นักศึกษาวินิจฉัยข้อเท็จจริงที่ให้มากับหลักกฎหมาย คำถามลักษณะนี้จะเน้นความเข้าใจของนักศึกษา เพราะถ้าไม่เข้าใจจะวินิจฉัยผิดได้ ลักษณะคำถามจะเป็นการบรรยายข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นมา ตอนท้ายจะตั้งคำถามเพื่อให้ผู้ตอบได้วินิจฉัยว่าผลควรเป็นอย่างไร หรือบางที่อาจตั้งเป็นอุทาหรณ์มาให้แล้วถามตอนท้ายว่าผิดหรือไม่ประการใด เช่น ถามว่า นาย ก. เดินทางไปในป่าเห็นสิ่งหนึ่งสีดำอยู่หลังพุ่มไม้ พิจารณาให้ดีเข้าใจว่าเป็นหมูป่า จึงยิงปืนไป ปรากฏว่าเป็นนาย ข. แต่งกายด้วยชุดสีดำยืนหลบอยู่หลังพุ่มไม้นั้น ถูกลูกกระสุนปืนตาย ดังนี้ นาย ก. จะต้องรับผิดชอบทางอาญารฐานใด เป็นต้น ซึ่งการตอบคำถามจะตอบเฉพาะจุดหรือประเด็นที่ถามมา ไม่ใช่เป็นการบรรยายเรื่องที่เกี่ยวข้องทั้งหมด คำถามลักษณะนี้ผู้ตอบต้องเข้าใจหลักกฎหมายและจดจำ นำมาวิเคราะห์ปัญหาที่ถามได้ จึงเป็นการทดสอบทั้งความจำ ความเข้าใจ และแนวความคิดที่นำมาวิเคราะห์ ซึ่งถือเป็นการประยุกต์ใช้ความรู้รูปแบบหนึ่งเช่นกัน ซึ่งสามารถออกแบบ คำถามได้ 2 ลักษณะได้แก่

2.2.1 ตั้งคำถาม ถามเรื่องหลักทั่วไป ตัวอย่าง

(1) “จำเลยไปเที่ยวชายทะเล ขณะเดินเล่นริมชายหาดเห็นนายขาวซึ่งกำลังว่ายน้ำอยู่ในทะเลเป็นตะคริวกำลังจะจมน้ำ นายขาวตะโกนให้จำเลยช่วยจำเลยไม่ยอม

ช่วยทั้ง ๆ ที่จำเลยว่ายน้ำเป็น ปรากฏว่า นายขาวจมน้ำถึงแก่ความตาย ดังนี้ จำเลยต้องรับผิดชอบในทางละเมิดหรือไม่ เพราะเหตุใด”

(2) “จำเลยไปพูดกับนายแดงว่า “นาย ก. เป็นคนไม่ดีเคยติดคุกติดตะรางมาแล้ว” ข้อเท็จจริงได้ความว่า นาย ก. เป็นคนดีไม่เคยติดคุกแต่ประการใด ดังนี้การกระทำของจำเลยเป็นละเมิดโดยการกล่าวหรือไขข่าวหรือไม่ เพราะเหตุใด”

(3) “นายหนึ่งปีนขึ้นไปบนต้นมะพร้าวของนายสอง จากนั้นใช้มีดฟันไปที่กิ่งมะพร้าว ปรากฏว่า มะพร้าวหล่นตกลงสู่พื้นดิน นายสองมาพบเข้า นายหนึ่งจึงลงจากต้นมะพร้าวแล้ววิ่งหนีไป ดังนี้ นายหนึ่งมีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์หรือไม่เพราะเหตุใด

(4) “จำเลยกับ นาย ก. มีเหตุโกรธเคืองกันมาก่อน วันเกิดเหตุจำเลยและ นาย ก. โดยสารรถประจำทางคันเดียวกัน จำเลยถือโอกาสใช้เท้าถีบ นาย ก. ตกจากรถยนต์โดยสาร ขณะที่กำลังแล่นด้วยความเร็ว 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ปรากฏว่า นาย ก. ถึงแก่ความตาย ดังนี้ จำเลยมีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายหรือไม่ เพราะเหตุใด

2.2.2 ตั้งคำถาม ถ้ามองเรื่องข้อยกเว้น ตัวอย่าง

(1) “จำเลยขับรถยนต์ไปตามถนนด้วยความเร็วปกติธรรมดา ขณะไปถึงที่เกิดเหตุปรากฏว่า มีเด็กวิ่งตัดหน้ารถยนต์ของจำเลยในระยะกระชั้นชิด จำเลยไม่สามารถหยุดรถได้ทัน จึงต้องหักพวงมาลัยหลบเด็ก รถยนต์วิ่งไปชน นาย ก. ถึงแก่ความตาย ดังนี้ ทายาทของ นาย ก. จะฟ้องจำเลยให้รับผิดชอบในการชดเชยค่าสินไหมทดแทนได้หรือไม่ เพราะเหตุใด”

(2) “จำเลยเป็นบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ จำเลยขายรถยนต์ป้ายแดงให้แก่ นาย ก. 1 คัน วันเกิดเหตุ นาย ก. ขับรถยนต์ไปตามถนนด้วยความเร็วปกติธรรมดา ไม่ได้ประมาทเลินเล่อ ขณะขับรถไปถึงที่เกิดเหตุรถยนต์เกิดพลิกคว่ำ เนื่องจากล้อรถชำรุดบกพร่องซึ่งเกิดจากการผลิต ปรากฏว่า นาย ก. ไม่ได้บาดเจ็บแต่ประการใด แต่ไฟได้ลุกไหม้รถยนต์ของ นาย ก. ได้รับความเสียหายทั้งคัน

ดังนี้ นาย ก. จะฟ้องจำเลยให้รับผิดชอบตาม พ.ร.บ.ความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย กรณีไฟไหม้รถยนต์ของนาย ก. ได้รับความเสียหายได้หรือไม่เพราะเหตุใด”

(3) “จำเลยเป็นบริษัทผู้จำหน่ายเครื่องสำอาง จำเลยได้ว่า จ้างนายแดงผลิตเครื่องสำอางเพื่อจำหน่ายในประเทศไทย โดยจำเลยสั่งให้นายแดงเติมสารบางอย่างเข้าไป

ในเครื่องสำอาง นายแดงปฏิบัติตามคำสั่งของจำเลย เมื่อนายแดงทำการผลิตเสร็จแล้วจึงส่งมอบให้จำเลย จำเลยได้ขายเครื่องสำอางให้แก่ นาย ก. ๑ ชุด นาย ก. นำเครื่องสำอางไปใช้ปรากฏว่า ใบหน้าได้รับความเสียหาย ดังนั้น นาย ก. จะฟ้องนายแดงให้รับผิดชอบตาม พ.ร.บ. ความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

2.3 คำถามแบบโจทย์เลข คำถามลักษณะนี้จะผสมผสานกันระหว่าง คำถามแบบความจำและคำถามแบบให้วินิจฉัย คำถามแบบโจทย์เลขนี้ส่วนใหญ่อยู่ในกฎหมายครอบครัว มรดก หุ่นส่วน บริษัท และกฎหมายภาษีอากร เพราะตอนท้ายคำถามจะให้คิดส่วนแบ่ง เช่น ทายาทจะได้ส่วนแบ่งมรดกคนละเท่าไร หรือ เมื่อเลิกห้างหุ้นส่วนสามัญแล้วมีเงินสดเหลืออยู่ ผู้เป็นหุ้นส่วนจะได้รับส่วนแบ่งคนละเท่าไร หรือเงินได้สุทธิที่ต้องชำระภาษีเป็นเงินเท่าไร เป็นต้น

ลักษณะที่มาของคำถาม

ตามปกติผู้ออกข้อสอบจะเป็นคนเดียวกับผู้บรรยาย และแต่มีเหมือนกันที่ผู้ออกข้อสอบมิได้เป็นผู้บรรยาย ซึ่งอาจเกิดปัญหาแก่ผู้สอบได้ เพราะผู้ออกข้อสอบอาจไม่ทราบว่าผู้บรรยายบรรยาย เรื่องอะไรบ้าง อย่างไรก็ตาม อาจสรุปที่มาของข้อสอบได้ว่า ผู้ออกข้อสอบทั้งหลายตั้งคำถามของข้อสอบโดยมีแนวความคิดมาจาก

1. คำพิพากษาศาลฎีกา ผู้ออกข้อสอบส่วนมากจะนำข้อเท็จจริงในคำพิพากษาศาลฎีกามาเป็นแนวในการออกข้อสอบ ซึ่งการนำข้อเท็จจริงในคำพิพากษาศาลฎีกามาออกข้อสอบจะมีคำตอบที่แน่นอนตามคำวินิจฉัยของศาลฎีกา

2. คำบรรยายหรือตำรา คำบรรยายหรือตำราจะอธิบายตัวบท ซึ่งจะมีทั้งทฤษฎีและความคิดเห็น โดยมีคำพิพากษาศาลฎีกาเป็นตัวอย่าง ผู้ออกข้อสอบจะนำแนวความคิดหรือทฤษฎีมาออกข้อสอบ จึงมีลักษณะแบบถามความคิดเป็นส่วนใหญ่

3. คิดขึ้นเอง ผู้ออกข้อสอบที่มีใช้ผู้บรรยาย ถ้าไม่ได้นำคำพิพากษาศาลฎีกามาออกข้อสอบอาจคิดข้อสอบขึ้นมาเอง โดยนำบทบัญญัติในกฎหมายมาคิดเป็นข้อเท็จจริงตั้งเป็นคำถามอย่างไรก็ตาม ในการออกข้อสอบผู้ออกข้อสอบต้องคำนึงถึงขอบเขตเนื้อหาและการตั้งคำถามจะต้องครอบคลุมเนื้อหาดังกล่าว ซึ่งจะใช้รูปแบบความจำ หรือความเข้าใจ หรือแบบอุทาหรณ์ (ตุ๊กตา) ก็ได้

เทคนิค กลยุทธ์ เคล็ดลับ จากพี่ KM TEAM ด้านการเรียน การสอน
ในหัวข้อเรื่อง การออกข้อสอบ วิชากฎหมาย

สิ่งที่ควรปฏิบัติ

1. ควรประชุมอาจารย์ผู้ร่วมบรรยายในกระบวนวิชา ทุก Section เพื่อแบ่งเนื้อหาในการสอน และแบ่งหน้าที่รวมถึงขอบเขตในการออกข้อสอบ มิให้มีความซ้ำซ้อนในการออกข้อสอบ
2. ไม่ควรออกข้อสอบจากเนื้อหาที่ไม่ได้มีการบรรยายในชั้นเรียน และไม่มีในตำรา/หนังสือเรียน
3. ภาษาที่ใช้ในการออกข้อสอบควรเป็นภาษาไทยเขียน
4. การใช้ชื่อในข้อสอบ ควรหลีกเลี่ยงชื่อของบุคคลที่มีชื่อเสียง หรือบุคลากรในคณะ
5. ในการออกข้อสอบควรหลีกเลี่ยงการระบุเลขมาตราที่เกี่ยวข้องกับกระบวนวิชาที่ออกข้อสอบนั้น
6. กรณีจะออกข้อสอบที่มีมากกว่าหนึ่งประเด็นในหนึ่งข้อ สามารถทำได้แต่ให้คำนึงถึงเวลาในการทำข้อสอบของนักศึกษา โดยชื่อตัวละครในข้อสอบไม่ควรจะมากเกินไป
7. การออกข้อสอบควรมีข้อเท็จจริงที่ชัดเจน การออกข้อสอบโดยมีหลุมพรางก็ดี ออกให้กำกวมก็ดี เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ เพราะการสอบเป็นการวัดความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย
8. ควรตรวจทานข้อสอบทุกครั้งก่อนส่งข้อสอบ
9. ควรหลีกเลี่ยงการออกข้อสอบประเด็นปัญหาข้อกฎหมายที่ยังไม่มีข้อยุติ
10. ควรหลีกเลี่ยงการนำข้อสอบเก่ามาออกข้อสอบ โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ
11. ควรจัดทำธงคำตอบพร้อมกับการออกข้อสอบ เพื่อผู้ออกข้อสอบจะได้ออกธงคำตอบได้ครบถ้วนทุกประเด็นที่ได้ออกข้อสอบ อันจะเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบในกรณีที่มีอาจารย์ผู้อื่นเป็นผู้ตรวจกระดาษคำตอบในกระบวนวิชานั้น
12. ไม่ควรออกข้อสอบอันเกินกำลังของนักศึกษา

ข้อคิดเตือนใจจากพีพี KM

จาก รศ.เรืองยศ แสนภักดี

หากข้อสอบมีหลายประเด็น สิ่งที่เราควรคำนึงถึง คือ

1. ให้คิดว่าเราไม่ใช่ผู้ออกข้อสอบ แต่เรา คือ นักศึกษา
2. ควรคำนึงถึงระยะเวลาในการตรวจข้อสอบด้วย

จาก รศ. ดร. มัลลิกา พิณีจันทร์

เวลาออกข้อสอบให้นักถึงเมื่อครั้งยังเป็นนักศึกษาด้วยเสมอ

จาก รศ. สุเมธ จานประดับ

การออกข้อสอบที่มีปริมาณมาก จนกระทั่งนักศึกษาไม่สามารถทำให้เสร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ย่อมไม่เป็นธรรมแก่นักศึกษา

จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริพร มณีพันธ์

การจะออกข้อสอบที่มีมากกว่าหนึ่งประเด็นนั้นให้คำนึงถึงลูกศิษย์ ดูให้แน่ชัดว่าเราต้องการวัดอะไรในตัวนักศึกษาของเรา

จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริพร มณีพันธ์

การจะออกข้อสอบที่มีมากกว่าหนึ่งประเด็นนั้นให้คำนึงถึงลูกศิษย์ ดูให้แน่ชัดว่าเราต้องการวัดอะไรในตัวนักศึกษาของเรา

ภาพบรรยากาศการจัดกิจกรรม

คณะกรรมการจัดการความรู้ ด้านการเรียนการสอน
ในหัวข้อ เทคนิคการออกข้อสอบ วิชากฎหมาย

ประกอบด้วย

๑. รองศาสตราจารย์สุเมธ	งานระดับ	หัวหน้า KM Team
๒. รองศาสตราจารย์ เรืองยศ	แสนภักดี	KM Team
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.มัลลิกา	พินิจจันทร์	KM Team
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริพร	มณีพันธ์	KM Team
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชัย	มานิตยกุล	KM Team
๖. อาจารย์ภัทรวรรณ	ทองใหญ่	KM Team
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธีรนิติ์	เทพสุเมธานนท์	คุณลิขิต
๘. นางสาวรัตน์ชา ใจอารีย์		เลขานุการ KM Team
๙. นางสุกัญญา แยมพราย		ผู้ช่วยเลขานุการ KM Team
๑๐. นายวสันต์ บุญมาแยม		บันทึกเทป